

Formulier om het heilig avondmaal te houden

Wij zijn als gemeente van Jezus Christus bij elkaar om volgens Zijn opdracht te getuigen van Zijn verzoenend lijden en sterven.¹

Laten wij eerst luisteren naar het Evangelie. Daarin wordt ons verteld hoe de Here Jezus in de nacht van het verraad het Heilig Avondmaal instelde:

En terwijl zij aten, nam Jezus een brood, sprak de zegen uit, brak het en gaf het aan Zijn discipelen en zei: Neemt, eet, dit is Mijn lichaam. En Hij nam een beker, sprak de dankzegging uit en gaf hun die en zeide: Drinkt allen daaruit. Want dit is het bloed van Mijn verbond, dat voor velen vergoten wordt tot vergeving van zonden. Maar Ik zeg u, Ik zal van nu aan voorzeker niet meer van deze vrucht van de wijnstok drinken tot op die dag, dat Ik haar met u nieuw zal drinken in het Koninkrijk van Mijn Vader.²

Om dit avondmaal te kunnen vieren tot eer van God en tot versterking van ons geloof moeten wij onszelf eerst onderzoeken.³ Dit betekent dat er een paar indringende vragen op ons afkomen: Leeft er in mijn hart een oprecht berouw over de zonden en ongerechtigheden⁴ die ik bewust of onbewust tegenover God en mijn naaste heb begaan?

Heb ik om die zonden een afkeer van mijzelf en verootmoedig ik mij voor God?

Geloof ik de belofte van God, dat Hij alle verbrokenen van hart wil vergeven, alleen omdat Jezus Christus voor ons heeft willen lijden en sterven?

Ben ik van harte bereid God de Here lief te hebben en te dienen naar Zijn Woord, ook al is dat een voortdurend gevecht met satan, de wereld en mijzelf?⁵

Verlang ik ernaar in liefde en eensgezindheid om te gaan met mijn naaste?

God wil iedereen die door de genade van de Heilige Geest oprecht berouw heeft over zijn zonden zeker genadig aannemen.⁶

Wanneer je met heel je hart verlangt om tegen je ongeloof te strijden en volgens al Gods geboden te leven, wil Hij je graag aan de tafel van Zijn Zoon Jezus Christus ontvangen.⁷ Daar mag je zeker van zijn, zelfs al zijn er tegen je wil nog zonden en zwakheden in je leven.

Maar wij waarschuwen iedereen die geen berouw heeft en zich niet wil bekeren: neem geen deel aan het avondmaal, opdat je oordeel niet wordt verzwaard.⁸

9

Want wij gedenken aan het avondmaal dat onze Here Jezus Christus door de Vader in de wereld werd gezonden, niet om de wereld te veroordelen, maar om door Hem de wereld te behouden.¹⁰

---

¹ Wanneer het eerste gedeelte van het formulier op de voorbereidingszondag wordt gelezen is de aanhef: 'Wij hopen als gemeente van Jezus Christus de komende zondag bij elkaar te komen om volgens Zijn opdracht te getuigen van Zijn verzoenend lijden en sterven.' Het is mogelijk om het eerste gedeelte van het formulier als verootmoediging aan het begin van de dienst te gebruiken.

² Matteüs 26:26-29

³ 1 Korinthiërs 11:28

⁴ Jesaja 53:6,11; 2 Timotheüs 2:19; Titus 2:14; 1 Johannes 1:9

⁵ Efeziërs 6:10-17

⁶ Johannes 5:24

⁷ 2 Korinthiërs 13:5

⁸ 1 Korinthiërs 11:27-34

⁹ Wanneer het eerste gedeelte van het formulier op de voorbereidingszondag wordt gelezen begint de lezing van het formulier op de Avondmaalszondag hier met de woorden: 'Wij zijn als gemeente van Jezus Christus bij elkaar om volgens Zijn opdracht te getuigen van Zijn verzoenend lijden en sterven'.

¹⁰ Johannes 3:16

Hij, waarachtig God en waarachtig mens,¹¹ heeft van het begin tot het einde van Zijn leven op aarde de toorn van God over onze zonden,¹² waaronder wij eeuwig hadden moeten bezwijken, voor ons gedragen.¹³

Gebogen onder deze zware druk was Hij in de hof van Getsemane dodelijk bedroefd¹⁴, zodat Zijn zweet in grote druppels als bloed op de aarde viel.¹⁵

Hij werd in de hof gebonden om ons vrij te maken.¹⁶ Hij werd met hoon en laster overladen¹⁷ om te zorgen dat wij nooit te schande zouden worden. Hij is onschuldig ter dood veroordeeld¹⁸ zodat wij voor Gods rechterstoel zouden worden vrijgesproken. Hij nam de vloek die op ons lag van ons over om ons met Zijn zegen te vervullen.¹⁹ Aan het kruis heeft Hij zichzelf naar lichaam en ziel vernederd tot in de allerdiepste verdoemenis en angst van de hel, toen Hij met luide stem riep: *Mijn God, mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten*²⁰, zodat wij door God aangenomen en nooit door Hem verlaten zouden worden. Tenslotte heeft Hij door Zijn dood en bloedstorting²¹ het nieuwe en eeuwige verbond van genade en verzoening volkomen vervuld,²² toen Hij zei: *Het is volbracht*.²³

Zo verzekert het avondmaal ons dat wij alleen op grond van dit volmaakte offer van onze Here Jezus Christus zalig kunnen worden. Het avondmaal is een teken en zegel²⁴ van Zijn waarachtige liefde en trouw voor ons. Hij wilde lijden en sterven voor mensen die de eeuwige dood hadden verdiend. Zo verwierf Hij voor ons de Heilige Geest, Die levend maakt.²⁵ Hij wijst ons op Jezus, door Wie wij in plaats van onze dood het leven,²⁶ in plaats van onze schuld de gerechtigheid, in plaats van onze onreinheid de heiligheid en in plaats van onze verlorenheid de heerlijkheid ontvangen.

Door de Heilige Geest worden wij ook als leden van het lichaam van Christus, de gemeente, in ware liefde als broeders en zusters met elkaar verbonden.²⁷ Paulus zegt het zo: *Omdat het één brood is, zijn wij, hoe velen ook, één lichaam; wij hebben immers allen deel aan het ene brood*.²⁸ Wanneer wij het avondmaal vieren, mogen wij met groot verlangen uitzien naar de wederkomst van Jezus Christus,²⁹ en naar de bruiloft van het Lam³⁰ in de volmaaktheid van Gods Koninkrijk, waarin God zal zijn alles in allen.³¹

Laten wij in diepe eerbied tot God gaan en bidden:

---

¹¹ Johannes 1:14; Galaten 4:4; Filippenzen 2:6,7

¹² Romeinen 3:23,24; 5:9

¹³ Jesaja 53:4; Romeinen 3:25

¹⁴ Marcus 14:34

¹⁵ Lucas 22:44

¹⁶ Lucas 22:54; Galaten 5:1

¹⁷ Jesaja 53:3,4,7; Lucas 22:63, 65; Lucas 23:11, 35-38

¹⁸ Lucas 23:14

¹⁹ Galaten 3:13

²⁰ Matteüs 27:46

²¹ Leviticus 17:11; Hebreeën 9:22

²² Hebreeën 9:15

²³ Johannes 19:30

²⁴ Zondag 25 van de Heidelbergse Catechismus

²⁵ Johannes 6:63; 2 Korintiërs 3:6

²⁶ Galaten 2:20

²⁷ Efeziërs 4:16; Galaten 5:13; Filippenzen 4:8; 1 Johannes 4:7-21

²⁸ 1 Korintiërs 10:17

²⁹ 1 Korintiërs 11:26

³⁰ Openbaring 19:6-9

³¹ 1 Korintiërs 15:28

Barmhartige God en Vader, dankbaar gedenken wij aan deze maaltijd het verzoenend lijden en sterven van Uw Zoon Jezus Christus.

Wij bidden U: wilt U met dit avondmaal door Uw Geest bewerken dat wij ons hoe langer hoe meer met vertrouwen aan onze Here Jezus Christus overgeven.

Geef, dat wij in onze zwakheid met Hem, als het enige hemelse brood,³² gevoed worden.

Versterk ons in het geloof dat U onze genadige Vader bent, die onze zonden op rekening van Christus schrijft. U zorgt voor ons, als uw geliefde kinderen en erfgenamen,³³ in alles wat wij naar lichaam en ziel nodig hebben.

Schenk ons uw genade, opdat wij niet in de zonde blijven liggen maar in Christus leven en Hij in ons.³⁴

Geef ons de kracht om, ook wanneer er moeite, verdriet of verdrukking in ons leven komen, de Heiland vol vertrouwen na te volgen en Hem met vreugde en dankbaarheid te dienen.

Geef dat wij onszelf verloochenen en onze Heiland belijden.³⁵

Leer ons te midden van de nood van deze wereld³⁶ met verlangen Hem te verwachten, die onze sterfelijke lichamen aan Zijn verheerlijkt lichaam gelijk zal maken³⁷ en doe ons uitzien naar Uw Koninkrijk waar Hij met ons het bruiloftsmaal van het Lam zal vieren.³⁸

Dit bidden wij U, genadige Vader, in de naam van onze Here Jezus Christus, die naar Zijn belofte altijd voor ons bidt³⁹

(en Die ons heeft leren bidden:

Onze Vader, Die in de hemelen zijt,

Uw Naam worde geheiligd;

Uw Koninkrijk kome;

Uw wil geschiede, gelijk in hemel alzo ook op de aarde.

Geef ons heden ons dagelijks brood;

en vergeef ons onze schulden, gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren;

en leid ons niet in verzoeking, maar verlos ons van de boze.

Want van U is het Koninkrijk en de kracht en de heerlijkheid tot in eeuwigheid.⁴⁰)

Amen.

(In de enige of tweede Avondmaalsdienst kan hier de geloofsbelijdenis worden gezongen of gelezen.)

Verhef nu uw harten in de hemel, waar Jezus Christus in heerlijkheid aan de rechterhand van de Vader is. En twijfel niet, maar geloof, dat u door de werking van de Heilige Geest net zo zeker met Zijn lichaam en bloed gevoed en versterkt wordt, als u het brood en de wijn uit Zijn hand ontvangt.

Bij de communie:

Het brood, dat wij breken, is gemeenschap met het lichaam van Christus.

Neemt, eet, gedenkt en gelooft, dat het lichaam van onze Here Jezus Christus gegeven is tot een volkomen verzoening van al onze zonden.⁴¹

---

³² Johannes 6:35-38

³³ Titus 3:7

³⁴ Handelingen 17:28; Galaten 2:20

³⁵ Matteüs 10:38; Matteüs 16:24; Marcus 8:34; Lucas 9:23; Filippenzen 2:2-8;

1 Petrus 5:5

³⁶ Romeinen 8:22

³⁷ Filippenzen 3:21

³⁸ Jesaja 25:6-9; Matteüs 22:4; Openbaring 19:9

³⁹ Romeinen 8:34; Hebrreeën 7:25

⁴⁰ Matteüs 6:9-13

De beker der dankzegging, waarover wij de dankzegging uitspreken, is gemeenschap met het bloed van Christus.

Neemt die, drinkt allen daaruit; gedenkt en gelooft, dat het kostbaar bloed van onze Here Jezus Christus vergoten is tot een volkomen verzoening van al onze zonden.⁴²

Geliefden, laten wij, nu de Here aan Zijn tafel onze zielen gevoed en versterkt heeft, Hem danken en prijzen:

*Loof de Here, mijn ziel,
en al wat in mij is, Zijn heilige naam;
loof de Here, mijn ziel,
en vergeet niet een van Zijn weldaden;
die al uw ongerechtigheid vergeeft,
die al uw krankheden geneest, die uw leven verlost van de groeve,
die u kroont met goedertierenheid en barmhartigheid.
Barmhartig en genadig is de Here,
lankmoedig en rijk aan goedertierenheid;
niet altoos blijft Hij twisten,
niet eeuwig zal Hij toornen;
Hij doet ons niet naar onze zonden
en vergeldt ons niet naar onze ongerechtigheden;
maar zo hoog de hemel is boven de aarde,
zo machtig is Zijn goedertierenheid over wie Hem vrezen.
Zover het oosten is van het westen,
zover doet Hij onze overtredingen van ons.*⁴³

Daarom zal mijn mond en hart de lof van de Here verkondigen, van nu aan tot in eeuwigheid.⁴⁴
Amen.

(Hierna volgt het dankgebed)

---

⁴¹ Matteüs 26:26; Lucas 22:19; 1 Korintiërs 10:16; Galaten 1:4

⁴² Matteüs 26:27,28; 1 Korintiërs 10:16

⁴³ Psalm 103:1-4, 8-12

⁴⁴ Psalm 22:26; Psalm 51: 17